

Semmelweis Egyetem Fogorvostudományi Kar Fogászati és Szájsebészeti Oktató Intézet

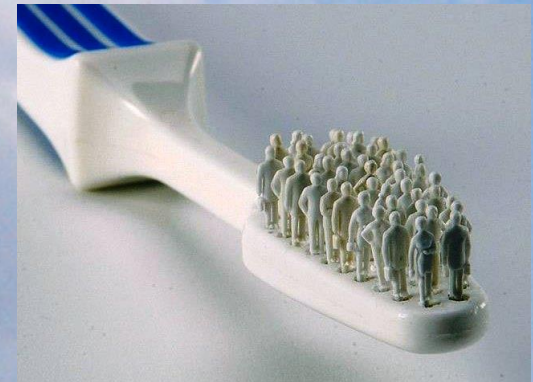
igazgató: Dr. Kivovics Péter egyetemi docens

<http://semmelweis-egyetem.hu/fszoi/>

<https://www.facebook.com/fszoi>

Az odontogén cysták jellemzői és sebészeti megoldásuk lehetőségei

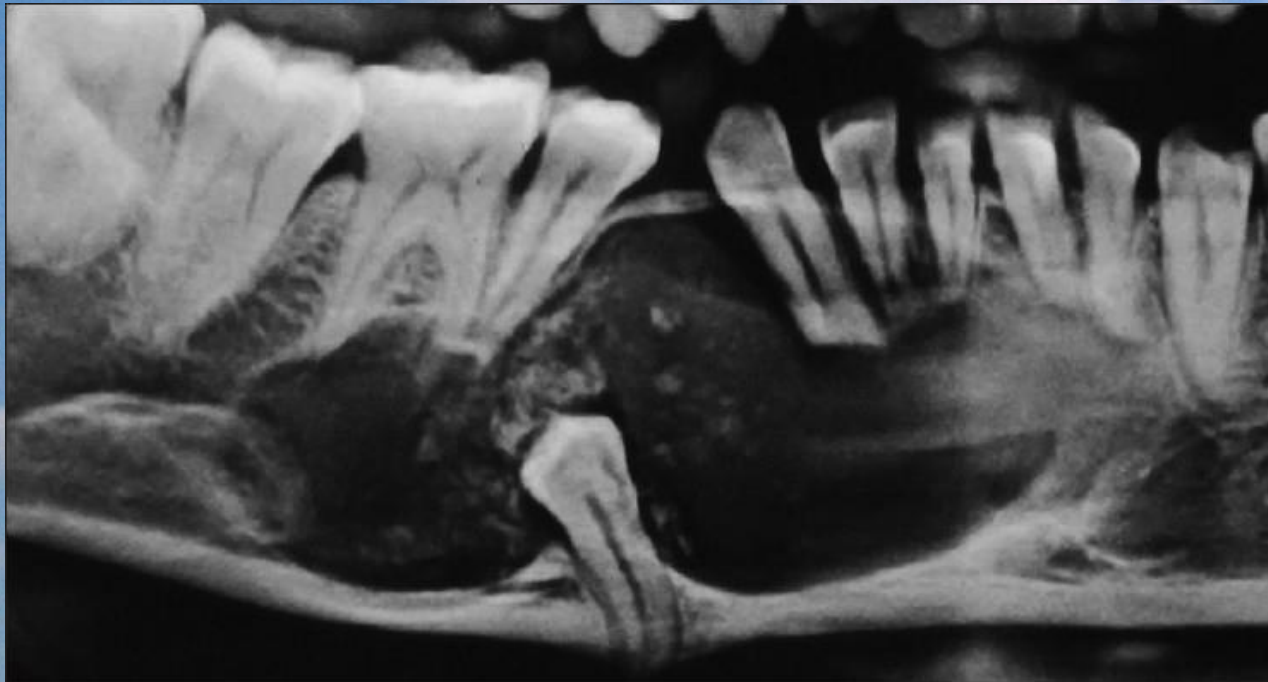

Készítette: Cseh Richard

**Témavezető: dr. Kivovics Márton egyetemi tanársegéd,
mb. osztályvezető főorvos**

Cysta fogalma, jellemzői

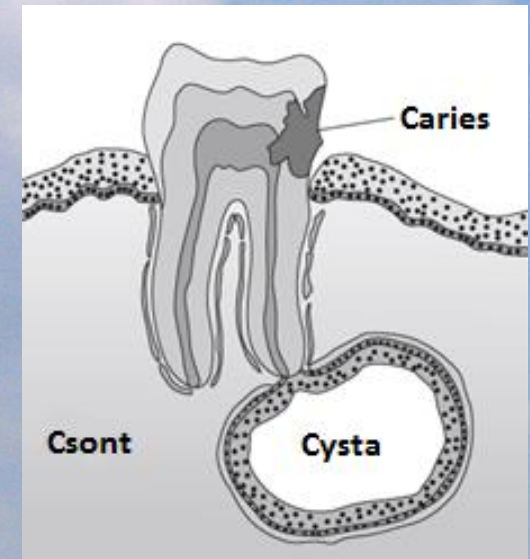
- Kötőszövetes tok, hámbélés, üregében folyadék

Mohanty S, Gulati U, Mediratta A, Ghosh S: Unilocular radiolucencies of anterior mandible in young patients: A 10 year retrospective study, *Natl J Maxillofac Surg.* 2013 Jan;4(1):66-72, Fig.14

Szabó Gy.: Szájsebészet, maxillofacialis sebészet. Semmelweis Kiadó, Budapest, 2004

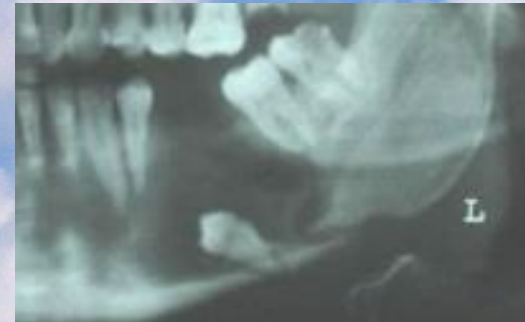
- **Állcsontcysták:**
 - a) Odontogén cysták
 - b) Non-odontogén (fissuralis) cysták
 - c) Pseudocysták
- **Elhelyezkedés szerint:**
 - a) Csontcysták
 - b) Lágyszöveti cysták
- **Kialakulás szerint:**
 - a) Gyulladásos eredetűek
 - b) Fejlődési rendellenességből származók:
 - ☐ Fogcsírából
 - ☐ Korona redukált zománchámjából
 - ☐ Malassez-féle hámszigetektől
 - ☐ Szájüregi hám basalis sejtrétegéből

Tünetek, szövődmények

- Cysta fertőződése → tünetek

- Csontreszorpció →

- Ér-ideg képletek, fogak kompressziója →

- Hámbélés malignus átalakulása

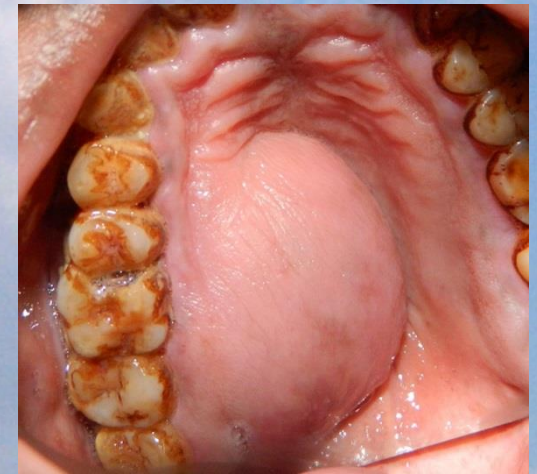
Hupp J. R, Ellis III E., Tucker M. R.: Contemporary Oral and Maxillofacial Surgery, 6th edition. Elsevier/Mosby, St. Louis, 2014

Kouhsoltani M., Mesgarzadeh A. H., Moradzadeh Khiavi M.: Mandibular Fracture Associated with a Dentigerous Cyst: Report of a Case and Literature Review. J Dent Res Dent Clin Dent Prospects 9:193-198, 2015

http://postereng.netkey.at/esr/viewing/index.php?module=viewing_poster&task=viewsection&pi=40546&ti=123141&searchkey=

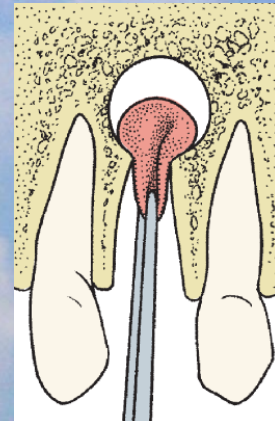
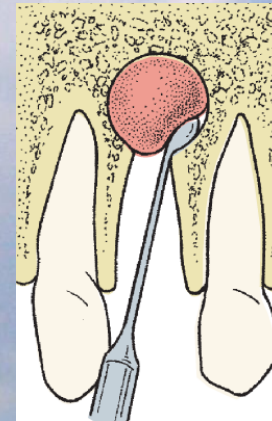
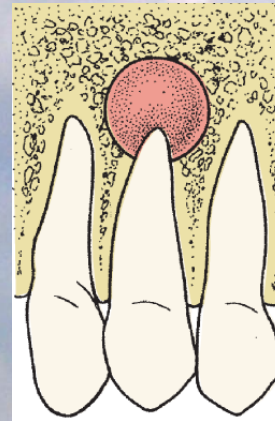
Sebészi kezelésük lehetőségei

- Cystectomy (Partsch II.): a) Intraoralis megközelítésből
b) Extraoralis megközelítésből
- Cystostomia (Partsch I.): a) Marsupializáció
b) Dekompresszió
- Antralis cystostomia
- Gyökércsúcs-rezekció

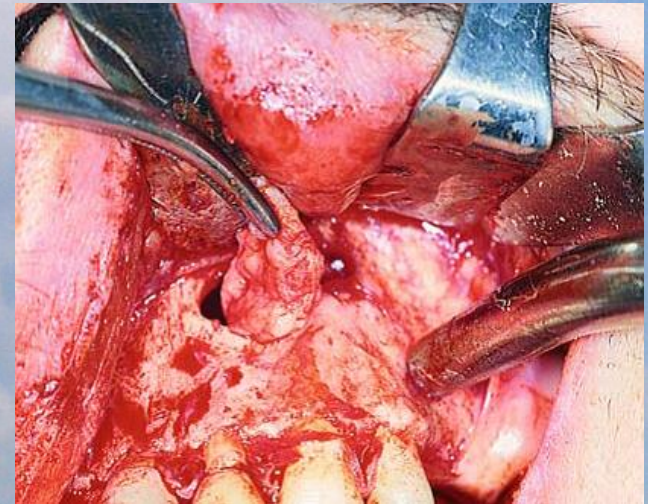
Cystectomy (Partsch II.)

- A teljes cysta eltávolítása, lehetőleg egy darabban, szakadásmentesen
- Kontraindikációk:
 - a) Cysta mérete
 - b) Környező képletek sérülésveszélye
 - c) Fertőzött cysták
 - d) Follicularis cysta-ortodoncia

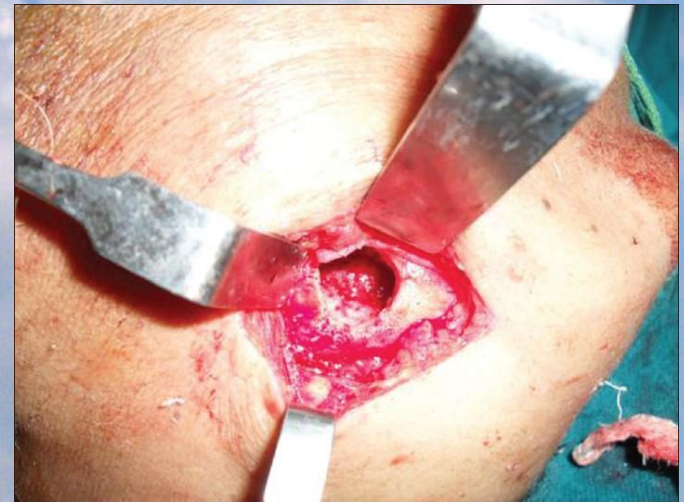
Cystectomy intraoralis megközelítésből

- Érzéstelenítés
- Lebenyképzés
- Fedő csontréteg eltávolítása
- Cysta csonttól való leválasztása és eltávolítása
- Lebenyzárás

Cystectomy extraoralis megközelítésből

- Ritkább alkalmazás-keratocysták vagy follicularis
- Indikált, ha így kevesebb a csontfeláldozás
- Hátrány: heg, n. facialis sérülhet

Balaji S. M.: Textbook of Oral & Maxillofacial Surgery. Elsevier India, Noida, 2007

Bali A., Bali D., Sharma A., Iyer N.: Extraoral enucleation of dentigerous cyst: A case report of rare treatment option and review of literatures. Indian Journal of Oral Sciences 3:53-56, Fig. 4

Mintz S., Allard M., Nour R.: Extraoral removal of mandibular odontogenic dentigerous cysts: a report of 2 cases. J Oral Maxillofac Surg 59:1094-1096, 2001

Nam S.M., Lee J.H., Kim J.H.: The application of the Risdon approach for mandibular condyle fractures. BMC Surg 13:25, 2013

Piezosebészet a cystectomiában

- Lágyszövetkímélő, csak a magasan mineralizált szöveteket érinti
- Csonteltávolításhoz és enukleációhoz is
- Előny: biztonságos, tisztább műtéti rálátás, kisebb vérzés, csendes, kisebb csontreszorpció
- Hátrány: hosszabb műtéti időtartam

Hupp J. R, Ellis III E., Tucker M. R.: Contemporary Oral and Maxillofacial Surgery, 6th edition. Elsevier/Mosby, St. Louis, 2014, 353. fig.18-24

Yaman Z., Suer B. T.: Clinical comparison of ultrasonic surgery and conventional surgical techniques for enucleating jaw cysts. Int J Oral Maxillofac Surg 42:1462-1468, 2013

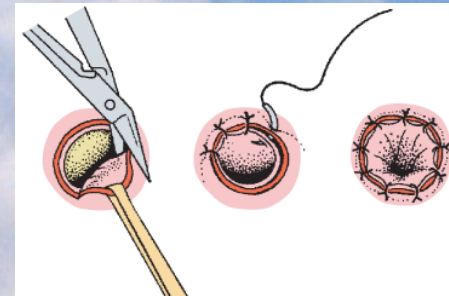
Kocyigit I. D., Atil F., Alp Y. E., Tekin U., Tuz H. H.: Piezosurgery versus conventional surgery in radicular cyst enucleation. J Craniofac Surg 23:1805-1808, 2012

Maurer P., Kriwalsky M. S., Block Veras R., Vogel J., Syrowatka F., Heiss C.: Micromorphometrical analysis of conventional osteotomy techniques and ultrasonic osteotomy at the rabbit skull. Clin Oral Implants Res 19:570-575, 2008

Pavlíková G., Foltán R., Horká M., Hanzelka T., Borunská H., Sedý J.: Piezosurgery in oral and maxillofacial surgery. Int J Oral Maxillofac Surg 40:451-457, 2011

Cystostomia (Partsch I.)

- Cysta üregét a száj-, orr- vagy arcüreg melléküregévé alakítjuk
- Megszűnik a belső nyomás ➡ megszűnik a növekedés
- **Indikációk:**
 - a) Nagymértékű szövetkárosodás
 - b) Csökkent sebészi hozzáférés
 - c) A műtét időtartamának fontossága
 - d) Kisgyermek
- Előny: egyszerű kivitelezhetőség
- Hátrány: hosszabb utógondozás, in situ bennhagyott szövet

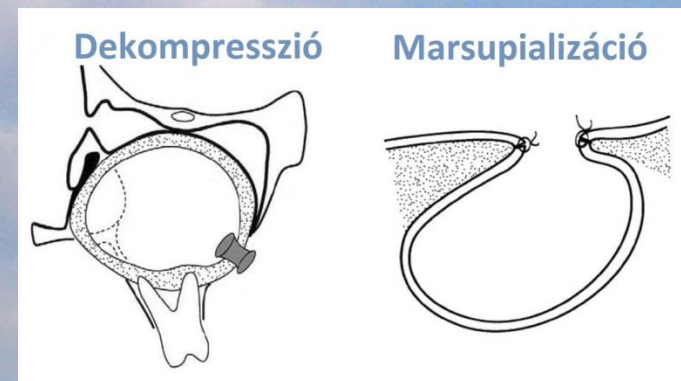
Marsupializáció

- Érzéstelenítés
- Lebernyképzés
- Nagyméretű csontablak készítése
- Módozatai:
 - a) Tokon ablakot képezünk, majd a bennmaradt bélést a nyálkahártyához öltjük, vagy az üreget gézzel tamponáljuk
 - b) A cystatok részleges eltávolítása a csontüregből, helyére nyálkahártyalebeny befektetése és tamponálás
 - c) A cystatok teljes eltávolítása
- Per secundam gyógyul

Dekompresszió

- Rendeltetése a másodlagosan elvégzendő cystectomya előkészítése
- Kisebb ablakképzés, mint a marsupializációnál
- Egyszerűbb, biztonságosabb a marsupializációnál, gyorsabb protetikai ellátás
- Gézzel való kitömés vagy cystaszűkítő biztosítja a nyílás fennmaradását

http://i.vimeocdn.com/video/485533986_1280x720.jpg

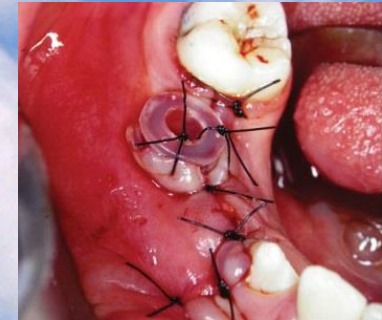
Neaverth E. J., Burg H. A.: Decompression of large periapical cystic lesions. J Endod 8:175-182, 1982

Szabó Gy.: Szájsebészet, maxillofacialis sebészet. Semmelweis Kiadó, Budapest, 2004

Anavi Y., Gal G., Miron H., Calderon S., Allon D. M.: Decompression of odontogenic cystic lesions: clinical long-term study of 73 cases. Oral Surg Oral Med Oral Pathol Oral Radiol Endod 112:164-169, 2011

Cystaszűkítő készülékek

- Alaplemez nélküli cystaszűkítő-k-varratokkal, fémligatúrával, csavarral való rögzítés

- Alaplemezzel rendelkező, műfogak nélküli készülékek

Tolstunov L.: Marsupialization catheter. J Oral Maxillofac Surg 66:1077-1079, 2008

Kolokythas A., Schlieve T., Miloro M.: Simple method for securing a decompression tube for odontogenic cysts and tumors: a technical note. J Oral Maxillofac Surg 69:2392-2395, 2011

Swantek J. J., Reyes M. I., Grannum R. I., Ogle O. E.: A technique for long term decompression of large mandibular cysts. J Oral Maxillofac Surg 70:856-859, 2012

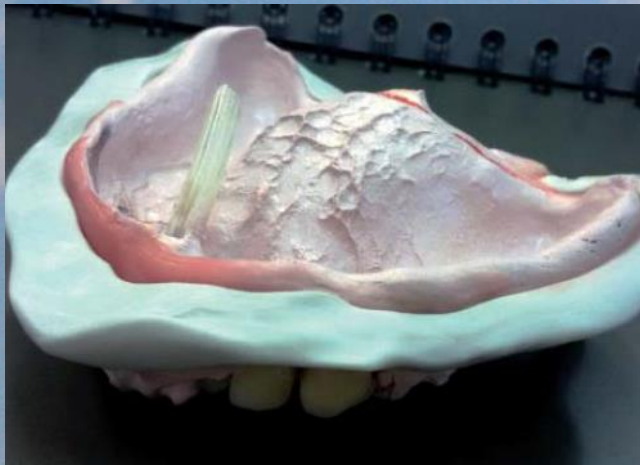
Manoela Carrera, Danilo Borges Dantas, Antônio Mareio Marchionni, Marília Gerhardt de Oliveira, Miguel Gustavo Setúbal Andrade: Conservative treatment of the dentigerous cyst: report of two cases. Braz J Oral Sci 12:52-56, 2013, Fig.6

Strasser-Solti F., Makra D., Kivovics M., Kivovics P.: Cystaszűkítő készülékek formái és alkalmazási lehetőségei. Magyar Fogorvos 15:298-300, 2016

- Részleges lemezes fogpótlás jellegű cystaszűkítők

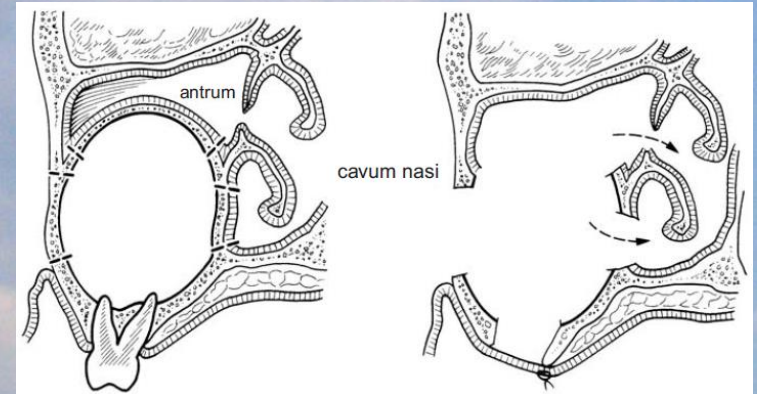

- Teljes lemezes fogpótlás jellegű cystaszűkítők

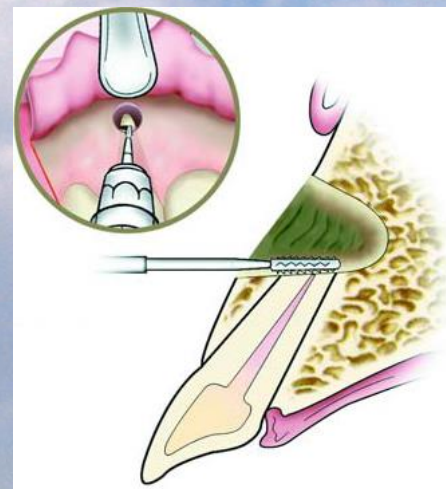
Antralis cystostomia

- Kiterjedt cystákat a maxillában az orr- vagy arcüreg melléküregévé alakítjuk
- Érzéstelenítés, lebenyképzés
- Hámbélés teljes vagy részleges eltávolítása
- Érintett fogak ellátása
- Üreg tamponálása - előzetes gyulladás hiányában ettől eltekinthetünk

Gyökércsúcs-rezekció

- Cystával érintett fogak ellátása, ha szándékunk azok megtartása
- Kontraindikáció: parodontális érintettség, rövid gyökér, akut purulens gyulladás, általános sebészi kontraindikáció
- Előzetes gyökérkezelés
- Apex eltávolítása
- Gyökércsatorna apicalis bemenetének előkészítése, majd retrográd gyökértömés

Köszönöm a figyelmet!